

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36020362	IES Plurilingüe de Valga	Valga	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Historia do mundo contemporáneo	1º Bac.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	7
4.1. Concrecións metodolóxicas	36
4.2. Materiais e recursos didácticos	37
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	37
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	37
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	38
6. Medidas de atención á diversidade	38
7.1. Concreción dos elementos transversais	39
7.2. Actividades complementarias	46
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	46
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	47
9. Outros apartados	48

1. Introducción

Un dos obxectivos fundamentais da materia de Historia do Mundo Contemporáneo é o coñecemento e a comprensión dos feitos e procesos históricos desenvolvidos desde finais do século XVIII, coñecemento que se considera básico para entender o presente e a sociedade actual, xa que tanto un coma a outra forman parte dun proceso inacabado que se configura con elementos herdados do pasado.

No tratamento desta materia resulta de vital importancia o manexo de moi diferentes fontes de información, destacando as fontes primarias como fonte de coñecemento que o alumnado debe analizar e comentar para construír a súa propia visión dos feitos e procesos históricos. Complemento de gran interese con tamén as fontes documentais audiovisuais e cinematográficas para complementar a visión de períodos históricos ou feitos máis puntuais.

As unidades didácticas están organizadas en tres grandes bloques cronolóxicos 1750-1914, 1914-1945 e 1945 á actualidade. A carga horaria é maior para as unidades posteriores á Segunda Guerra Mundial para que se poidan tratar con maior profundidade os temas máis directamente relacionados coa actualidade.

O IES Plurilingüe de Valga está situado no concello de Valga (Pontevedra). Trátase dun concello eminentemente rural cunha poboación aproximada duns 6000 habitantes que está distribuída en pequenos núcleos de poboación. A presenza da lingua galega é absolutamente maioritaria entre o noso alumnado como lingua vehicular de uso cotiá en todas as súas actividades, con independencia do seu contexto de uso: falan galego tanto dentro da aula coma no patio de recreo, fálano tanto co profesorado coma entre si.

Agora ben, as derradeiras avaliacións de diagnóstico revelan unha competencia lingüística baixa que en xeral se mantén por debaixo da media de Galicia, aínda que polo que se refire á media dos centros do seu mesmo Índice Socioeconómico e cultural (ISEC) é moi similar. Das tres destrezas básicas analizadas nadevandita proba (comprensión lectora, comprensión oral e expresión escrita), é esta última a que deita peores resultados.

Con referencia a competencia social, na avaliación de diagnóstico, concluímos na necesidade de traballar a lectura e comprensión de documentos históricos, artísticos e xeográficos xunto coa descrición e análise de gráficos, táboas e imaxes.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Recoñecer os movementos, accións e transformacións históricas que contribuíron ao afianzamento da liberdade no mundo contemporáneo, a través do estudo comparado de casos e o uso correcto de termos e conceptos históricos, para valorar os logros que supoñen os sistemas democráticos como principal garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais.	2		2		11	1-2-3	1	
OBX2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos da Idade Contemporánea, a través do emprego de fontes históricas fiables, a lectura de textos historiográficos e a elaboración de argumentos propios que preveñan a manipulación da información, para afrontar acontecementos traumáticos do noso pasado recente, evitar a repetición de feitos semellantes, recoñecer as vítimas e defender a aplicación do principio de xustiza universal.	1-5				11-31-40	1-2-3		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Identificar a desigualdade como un dos principais problemas das sociedades contemporáneas, recoñecendo as experiencias históricas de determinados colectivos, empregando a análise multicausal e valorando o papel transformador do suxeito na historia, para comprender como se formaron as actuais sociedades complexas, apreciar a riqueza da diversidade social, valorar os logros alcanzados e asumir os retos que formula a consecución de comunidades máis xustas e cohesionadas.	3		1	5	12-31-40	2-3		
OBX4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, utilizando o pensamento histórico, os seus conceptos e métodos, para analizar criticamente como se foron construíndo e conformando a través do tempo, elaborar argumentos propios cos que contribuír a un diálogo construtivo, respectar os sentimentos de pertenza e valorar a riqueza patrimonial e o legado histórico e cultural que produciron.	3-5				12-31	2-3		1-2
OBX5 - Identificar e recoñecer os principais retos do século XXI a través de procesos avanzados de procura, selección e tratamento da información, o contraste e a lectura crítica de fontes, para entender o fenómeno histórico da globalización, a súa repercusión no ámbito local e planetario e na vida cotiá das persoas, e mostrar a necesidade de adoptar compromisos ecosociais para afrontar os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.	3		5	1	20-40	3-4	1	
OBX6 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas repercusións sociais, ambientais e territoriais no mundo contemporáneo, a través do uso de métodos cuantitativos e da análise multifactorial do desenvolvemento económico, os ritmos de crecemento e a existencia de distintos modelos e sistemas, para tomar conciencia das relacións de subordinación e dependencia, e adoptar un compromiso activo coa sostibilidade, a defensa dos dereitos sociais e o acceso universal a recursos básicos.			4-5		20-50	3-4	1-2	
OBX7 - Interpretar a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, a través da aproximación á historiografía e aos debates sobre temas clave da historia, para valorar criticamente os distintos proxectos sociais, políticos e culturais xerados, as accións levadas a cabo e as experiencias vividas, desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	3-5			3	12-31-40	2-3		

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX8 - Describir e analizar os cambios e permanencias que se produciron na sociedade contemporánea, os comportamentos demográficos, os modos de vida e o ciclo vital, prestando especial interese á situación da muller, aos roles de xénero e idade, aos mecanismos de control, dominio e submisión e á loita pola dignidade e contra a discriminación, realizando proxectos de investigación e aplicando o pensamento histórico para recoñecer o valor e importancia dos personaxes anónimos da historia.	5		3	2	12-31-40	2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A crise do Antigo Réxime	Nesta unidade traballaranse as características do Antigo Réxime: sociedade, política e economía. Este sistema comezará a cambiar coa chegada das ideas ilustradas e a súa posta en práctica a mans dos déspotas ilustrados	7	11	X		
2	Revolucións liberais e nacionalismo	Atenderemos nesta unidade á análise da ideoloxía liberal e do nacionalismo. Serán obxecto de estudo as revolucións americana, francesa e as vagas revolucionarias de 1820,1830 e 1848. Prestarase atención ao Congreso de Viena e os procesos de unificación alemán e italiano	8	11	X		
3	Revolución agraria e industrial e cambios sociais. A Sociedade de clases e o movemento obreiro	Nesta unidade o obxecto de estudo son a revolución agraria e a industrial do s. XVIII. Na segunda parte da unidade a atención centrarase no novo modelo social xurdido tras a crise do Antigo Réxime. Caracterizarase a nova sociedade de clases e analizarase o pensamento socialista, de vital importancia nos movementos de loita obreira que tamén son obxecto de estudo	8	11	X		
4	Segunda revolución industrial e expansión colonial. O imperialismo	Nesta unidade prestamos atención á segunda fase da revolución industrial e as súas implicacións posteriores. Analizamos o novo reparto do mundo a mans dos europeos que tivo lugar a finais do s. XIX e comezos do XX: o imperialismo	8	11	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
5	Grandes potencias e relacións internacionais (1870-1914)	Neste unidade caracterizamos as grandes potencias europeas, así como tamén a EE.UU e Xapón dende o punto de vista político, social e económico no último cuarto do S XIX e comezos do s. XX	8	11	X		
6	A Primeira Guerra Mundial	O obxecto de análise desta unidade é a Grande Guerra. Analizaremos as causas, bloques e países participantes, novidades, fases, tratados de paz e consecuencias da contenda.	8	11		X	
7	A revolución rusa e o nacemento da URSS	Nesta unidade estudamos o proceso revolucionario ruso que levou á práctica as ideas socialistas de Marx. Partindo da análise do debilitado imperio ruso analizamos as dúas fases da revolución rusa: revolución de febreiro e outubro e continuamos analizando os feitos máis destacados do novo estado creado, a URSS, ata a época de Stalin	8	11		X	
8	A economía de entreguerras. O crac do 29 e a Gran Depresión	O obxecto de análise desta unidade céntrase en aspectos económicos e na repercusión social que deixou a grande Guerra en Europa. O período económico positivo que viviu EE.UU na posguerra, os felices anos vinte, cambiou ao final da década coa chegada do crac da bolsa de Nova Iorque en 1929 que levou á Gran Depresión da economía mundial. Estes acontecementos serán obxecto dunha pormenorizada análise	8	11		X	
9	A crise da democracia e o ascenso dos totalitarismos	Nesta unidade analizamos a situación política no período de entreguerras. Unha situación marcada polo triunfo das ideoloxías totalitarias, onde prestaremos unha especial atención ao estudo do fascismo italiano e o nazismo alemán	8	11		X	
10	A Segunda Guerra Mundial	O obxecto de análise desta unidade é a Segunda Guerra Mundial. Analizaremos as causas, bloques e países participantes, novidades, fases, conferencias de paz e consecuencias da contenda.	8	11			X
11	A Guerra Fría e a evolución dos bloques nun mundo bipolar	Analizaremos nesta unidade a bipolarización do mundo producida tras o remate da Segunda guerra mundial. Explicaremos o concepto "Guerra Fría" e analizaremos os principais enfrontamentos vividos na segunda metade do s. XX entre o bloque capitalista liderado por EE.UU e o bloque socialista liderado pola URSS. Prestaremos tamén unha especial atención á evolución política, social e económica destes dous bloques durante a contenda (1945-1991)	8	11			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
12	Descolonización, Terceiro Mundo e América Latina	Esta unidade divídese en tres partes. Na primeira centraremos o estudo no proceso de descolonización analizando as súas causas, fases e consecuencias. Na segunda, moi relacionada coa primeira centraremos a nosa análise no estudo do Terceiro Mundo e as súas características e na última parte analizaremos a situación de América latina dende o s. XIX ata a actualidade	8	11			X
13	O mundo a finais do s. XX e comezos do s. XXI	Esta última unidade coa que remata o curso pretende analizar a situación política, social, cultural, económica que caracterizou os derradeiros anos do s. XX e que nos leva ata os nosos días. Analizaremos conflitos políticos actuais, movementos de defensa do medioambiente, feminismo, centraremos a nosa análise na influencia da tecnoloxía nas nosas vidas ...	5	8			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A crise do Antigo Réxime	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron	PE	70
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	Coñecer a orixe e funcionamento dos sistemas económicos actuais e a influencia que a economía ten no mundo a través do establecemento de relacións de dependencia entre os países, conflitos bélicos e esgotamento de recursos naturais básicos para a humanidade		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados		
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Recoñecer e valorar as mulleres protagonistas anónimas da historia e os logros levados a cabo polo movemento feminista		
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	Entender os principais acontecementos históricos que contribuíron ao asentamento dos sistemas políticos democráticos valorando os dereitos conseguidos e os riscos e ameazas que sofre a democracia	TI	30
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes. - Movements sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación. - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial. - Evolución da poboación, ciclos demográficos e modos de vida. Cambios e permanencias nos ciclos vitais e na organización social do mundo contemporáneo. Grupos vulnerables e marxinados. O papel do suxeito colectivo na historia contemporánea. - Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.

UD	Título da UD	Duración
2	Revolucións liberais e nacionalismo	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Uso correcto de vocabulario histórico e comprensión básica de textos históricos que poñan en valor os procesos de construción ao longo do tempo dos sistemas democráticos, incidindo en características como o valor da liberdade.	PE	70
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	Coñecer as causas que posibilitaron as revolucións burguesas e socialistas e as súas consecuencias en forma de movementos contrarrevolucionarios		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron ar as mulleres protagonistas anónimas da historia e os logros levados a cabo polo movemento feminista		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	Coñecer a orixe e funcionamento dos sistemas económicos actuais e a influencia que a economía ten no mundo a través do establecemento de relacións de dependencia entre os países, conflitos bélicos e esgotamento de recursos naturais básicos para a humanidade		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados		
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Recoñecer e valorar as mulleres protagonistas anónimas da historia e os logros conseguidos polo movemento feminista	TI	30
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Coñecer os trazos básicos do proceso de construción dunhas identidades colectivas na historia que deben ser respectadas e valoradas polas súas achegas culturais		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea: Revolución Francesa e revolucións europeas de 1830 e 1848. O uso da violencia e da protesta social nos séculos XIX e XX. Revolución e reacción. - A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios. - O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contemporánea. - A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas. - Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición. - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes. - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial. - Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible. - Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial. - Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías.

UD	Título da UD	Duración
3	Revolución agraria e industrial e cambios sociais. A Sociedade de clases e o movemento obreiro	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	Coñecer as causas que posibilitaron as revolucións burguesas e socialistas e as súas consecuencias en forma de movementos contrarrevolucionarios	PE	76
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	Describir as desigualdades sociais e políticas existentes nas diferentes épocas históricas identificando as súas causas		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Analizar as condicións de vida, o mundo do traballo e as relacións laborais e a súa conflictividade a través do estudo multidisciplinario dos movementos sociais, particularmente os relacionados co obrerismo, valorando o papel que representan a acción colectiva e do suxeito na historia para o recoñecemento dos dereitos sociais e o benestar colectivo.	Explicar, a partir do estudo das condicións de vida do proletariado o proceso de toma de conciencia desta clase e a loita pola mellora das súas condicións laborais e salariais		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	Analizar a través da estatística os cambios históricos producidos e a súas consecuencias valorando a necesidade de tomar medidas en favor dun crecemento sustentable do planeta		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	Explicar de maneira argumentada as distintas ideoloxías e pensamentos destacados da época contemporánea a partir de fontes históricas de diversa índole		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados		
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Recoñecer e valorar as mulleres protagonistas anónimas da historia e os logros conseguidos polo movemento feminista	TI	24

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	Identificar en distintas fontes de información dende unha perspectiva crítica a evolución do estado social tomando conciencia a favor dos grupos máis desfavorecidos		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - A loita pola liberdade: cambio e revolución na época contemporánea: Revolución Francesa e revolucións europeas de 1830 e 1848. O uso da violencia e da protesta social nos séculos XIX e XX. Revolución e reacción. - As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos. - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes. - Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación. - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial. - Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas. - Evolución da poboación, ciclos demográficos e modos de vida. Cambios e permanencias nos ciclos vitais e na organización social do mundo contemporáneo. Grupos vulnerables e marxidados. O papel do suxeito colectivo na historia contemporánea. - A evolución histórica da clase traballadora e das organizacións obreiras: experiencias e conflitos en defensa dos dereitos laborais e a mellora das condicións de vida. - Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

UD	Título da UD	Duración
4	Segunda revolución industrial e expansión colonial. O imperialismo	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	Analizar a través da estatística os cambios históricos producidos e a súas consecuencias valorando a necesidade de tomar medidas en favor dun crecemento sustentable do planeta		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...	PE	70
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	Explicar os principais conflitos civís contemporáneos valorando positivamente a memoria histórica no seu afán de dar resposta, xustiza e tratar de reparar e que non se repita o sufrimento das vítimas		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	Explicar de maneira argumentada as distintas ideoloxías e pensamentos destacados da época contemporánea a partir de fontes históricas de diversa índole		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados	TI	30

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Coñecer os trazos básicos do proceso de construción dunhas identidades colectivas na historia que deben ser respectadas e valoradas polas súas achegas culturais		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - Imperios e cuestión nacional: dos movementos de liberación á descolonización. - Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación. - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial. - Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas. - Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías. - Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.

UD	Título da UD	Duración
5	Grandes potencias e relacións internacionais (1870-1914)	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Uso correcto de vocabulario histórico e comprensión básica de textos históricos que poñan en valor os procesos de construción ao longo do tempo dos sistemas democráticos, incidindo en características como o valor da liberdade.	PE	70

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	Describir as desigualdades sociais e políticas existentes nas diferentes épocas históricas identificando as súas causas		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	Explicar os principais conflitos civís contemporáneos valorando positivamente a memoria histórica no seu afán de dar resposta, xustiza e tratar de reparar e que non se repita o sufrimento das vítimas		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	Concienciarse dos efectos negativos dos conflitos bélicos valorando a creación de organizacións internacionais que velan pola resolución pacífica dos conflitos en aras dun clima mundial de cordialidade	TI	30

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Coñecer os trazos básicos do proceso de construción dunhas identidades colectivas na historia que deben ser respectadas e valoradas polas súas achegas culturais		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade na historia contemporánea. - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial. - Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.

UD	Título da UD	Duración
6	A Primeira Guerra Mundial	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Domínio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron	PE	70

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	Explicar os principais conflitos civís contemporáneos valorando positivamente a memoria histórica no seu afán de dar resposta, xustiza e tratar de reparar e que non se repita o sufrimento das vítimas		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados		
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Recoñecer e valorar as mulleres protagonistas anónimas da historia e os logros conseguidos polo movemento feminista		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	Conscienciarse dos efectos negativos dos conflitos bélicos valorando a creación de organizacións internacionais que velan pola resolución pacífica dos conflitos en aras dun clima mundial de cordialidade	TI	30
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado.
- A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.
- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade na historia contemporánea.
- Organismos e institucións para a paz: da Sociedade de Nacións á Organización das Nacións Unidas. A inxerencia humanitaria e a xustiza universal.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.

UD	Título da UD	Duración
7	A revolución rusa e o nacemento da URSS	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Uso correcto de vocabulario histórico e comprensión básica de textos históricos que poñan en valor os procesos de construción ao longo do tempo dos sistemas democráticos, incidindo en características como o valor da liberdade.		
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	Coñecer as causas que posibilitaron as revolucións burguesas e socialistas e as súas consecuencias en forma de movementos contrarrevolucionarios	PE	70
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	Coñecer a orixe e funcionamento dos sistemas económicos actuais e a influencia que a economía ten no mundo a través do establecemento de relacións de dependencia entre os países, conflitos bélicos e esgotamento de recursos naturais básicos para a humanidade		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	Explicar os principais conflitos civís contemporáneos valorando positivamente a memoria histórica no seu afán de dar resposta, xustiza e tratar de reparar e que non se repita o sufrimento das vítimas		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	Explicar de maneira argumentada as distintas ideoloxías e pensamentos destacados da época contemporánea a partir de fontes históricas de diversa índol		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	Concienciarse dos efectos negativos dos conflitos bélicos valorando a creación de organizacións internacionais que velan pola resolución pacífica dos conflitos en aras dun clima mundial de cordialidade	TI	30

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - Acción colectiva, movemento de masas e liderado político no século XX: nacemento e funcionamento dos réximes democráticos e totalitarios. Fascismo, nazismo, estalinismo e outros movementos autoritarios nos séculos XX e XXI. - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial. - Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.

UD	Título da UD	Duración
8	A economía de entreguerras. O crac do 29 e a Gran Depresión	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Uso correcto de vocabulario histórico e comprensión básica de textos históricos que poñan en valor os procesos de construción ao longo do tempo dos sistemas democráticos, incidindo en características como o valor da liberdade.		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron	PE	70

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	Coñecer a orixe e funcionamento dos sistemas económicos actuais e a influencia que a economía ten no mundo a través do establecemento de relacións de dependencia entre os países, conflitos bélicos e esgotamento de recursos naturais básicos para a humanidade		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...		
CA4.3 - Identificar os principais retos do século XXI e a súa orixe histórica, a través da análise da interconexión entre diversos procesos políticos, económicos, sociais e culturais nun contexto global, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosocialmente responsables e orientados á sostibilidade do planeta, a defensa das institucións democráticas, a mellora do benestar colectivo e a solidariedade entre as xeracións presentes e futuras.	Recoñecer na actualidade os principais retos políticos, sociais, económicos e culturais dun mundo globalizado, sendo conscientes da necesidade de promover actitudes solidarias e comportamentos democráticos para garantir un mundo sustentable para as xeracións futuras		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados	TI	30
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.

Contidos
<p>- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.</p> <p>- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.</p>

UD	Título da UD	Duración
9	A crise da democracia e o ascenso dos totalitarismos	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Uso correcto de vocabulario histórico e comprensión básica de textos históricos que poñan en valor os procesos de construción ao longo do tempo dos sistemas democráticos, incidindo en características como o valor da liberdade.	PE	70
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	Explicar de maneira argumentada as distintas ideoloxías e pensamentos destacados da época contemporánea a partir de fontes históricas de diversa índole		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados		
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Recoñecer e valorar as mulleres protagonistas anónimas da historia e os logros conseguidos polo movemento feminista		
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	Entender os principais acontecementos históricos que contribuíron ao asentamento dos sistemas políticos democráticos valorando os dereitos conseguidos e os riscos e ameazas que sofre a democracia	TI	30
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	Concienciarse dos efectos negativos dos conflitos bélicos valorando a creación de organizacións internacionais que velan pola resolución pacífica dos conflitos en aras dun clima mundial de cordialidade		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición.

Contidos

- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Acción colectiva, movemento de masas e liderado político no século XX: nacemento e funcionamento dos réximes democráticos e totalitarios. Fascismo, nazismo, estalinismo e outros movementos autoritarios nos séculos XX e XXI.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.

UD	Título da UD	Duración
10	A Segunda Guerra Mundial	11

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Uso correcto de vocabulario histórico e comprensión básica de textos históricos que poñan en valor os procesos de construción ao longo do tempo dos sistemas democráticos, incidindo en características como o valor da liberdade.		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...	PE	70
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	Explicar os principais conflitos civís contemporáneos valorando positivamente a memoria histórica no seu afán de dar resposta, xustiza e tratar de reparar e que non se repita o sufrimento das vítimas		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados	TI	30
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Recoñecer e valorar as mulleres protagonistas anónimas da historia e os logros conseguidos polo movemento feminista		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	Concienciarse dos efectos negativos dos conflitos bélicos valorando a creación de organizacións internacionais que velan pola resolución pacífica dos conflitos en aras dun clima mundial de cordialidade		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición. - Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade na historia contemporánea. - Organismos e institucións para a paz: da Sociedade de Nacións á Organización das Nacións Unidas. A inxerencia humanitaria e a xustiza universal. - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.

Contidos

- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.

UD	Título da UD	Duración
11	A Guerra Fría e a evolución dos bloques nun mundo bipolar	11

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Uso correcto de vocabulario histórico e comprensión básica de textos históricos que poñan en valor os procesos de construción ao longo do tempo dos sistemas democráticos, incidindo en características como o valor da liberdade.		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...	PE	70
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	Explicar os principais conflitos civís contemporáneos valorando positivamente a memoria histórica no seu afán de dar resposta, xustiza e tratar de reparar e que non se repita o sufrimento das vítimas		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	Explicar de maneira argumentada as distintas ideoloxías e pensamentos destacados da época contemporánea a partir de fontes históricas de diversa índole		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados		
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Recoñecer e valorar as mulleres protagonistas anónimas da historia e os logros conseguidos polo movemento feminista		
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	Entender os principais acontecementos históricos que contribuíron ao asentamento dos sistemas políticos democráticos valorando os dereitos conseguidos e os riscos e ameazas que sofre a democracia	TI	30
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	Concienciarse dos efectos negativos dos conflitos bélicos valorando a creación de organizacións internacionais que velan pola resolución pacífica dos conflitos en aras dun clima mundial de cordialidade		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Analizar criticamente o fenómeno histórico da globalización e a súa repercusión no ámbito local e planetario, valéndose do manexo de distintas fontes de información e dunha adecuada selección, validación, contraste e tratamento destas, previndo a desinformación e considerando o emprendemento, a innovación e a aprendizaxe permanente como formas de afrontar os retos dunha contorna económica, social e cultural en constante cambio.	Entender a través do correcto manexo de distintas fontes de información as repercusións da globalización incidindo na necesidade dunha aprendizaxe continua e crítica que permita afrontar os retos do mundo globalizado		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - A nova sociedade liberal: orixe e funcionamento dos sistemas parlamentarios. - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes. - Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade na historia contemporánea. - Procesos de integración rexional no mundo. A construción da Unión Europea, situación presente e desafíos de futuro. Alianzas internacionais para o logro dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible. - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial. - Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia. - A nova orde mundial multipolar: choques e alianzas entre civilizacións.

UD	Título da UD	Duración
12	Descolonización, Terceiro Mundo e América Latina	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Uso correcto de vocabulario histórico e comprensión básica de textos históricos que poñan en valor os procesos de construción ao longo do tempo dos sistemas democráticos, incidindo en características como o valor da liberdade.	PE	70

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	Coñecer as causas que posibilitaron as revolucións burguesas e socialistas e as súas consecuencias en forma de movementos contrarrevolucionarios		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron		
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	Explicar de maneira argumentada as distintas ideoloxías e pensamentos destacados da época contemporánea a partir de fontes históricas de diversa índole		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados		
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Recoñecer e valorar as mulleres protagonistas anónimas da historia e os logros conseguidos polo movemento feminista	TI	30

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	Concienciarse dos efectos negativos dos conflitos bélicos valorando a creación de organizacións internacionais que velan pola resolución pacífica dos conflitos en aras dun clima mundial de cordialidade		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Coñecer os trazos básicos do proceso de construción dunhas identidades colectivas na historia que deben ser respectadas e valoradas polas súas achegas culturais		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado. - Imperios e cuestión nacional: dos movementos de liberación á descolonización. - O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea. - Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes. - Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación. - Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial. - Identidade e sentimentos de pertenza: recoñecemento da diversidade identitaria, tolerancia e respecto ante as manifestacións ideolóxicas e culturais e recoñecemento e defensa da riqueza patrimonial. - Valoración e respecto á diversidade social, étnica e cultural: tolerancia e intolerancia na historia do mundo contemporáneo. Defensa dos dereitos das minorías. - Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia. - O proceso de globalización no mundo contemporáneo e as súas implicacións na sociedade actual. Aglomeracións urbanas e desaños no mundo rural.

UD	Título da UD	Duración
13	O mundo a finais do s. XX e comezos do s. XXI	8

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar e recoñecer os logros que supoñen os actuais sistemas democráticos como o resultado non lineal no tempo dos movementos e accións que contribuíron ao afianzamento e articulación do principio de liberdade, a través da análise dos principais procesos históricos que se desenvolveron, a comprensión dos textos políticos e constitucionais fundamentais e o uso adecuado de termos e conceptos históricos.	Uso correcto de vocabulario histórico e comprensión básica de textos históricos que poñan en valor os procesos de construción ao longo do tempo dos sistemas democráticos, incidindo en características como o valor da liberdade.	PE	70
CA1.2 - Comprender os conceptos de revolución e cambio no mundo contemporáneo e os elementos e factores que os causan e condicionan, a través do estudo de casos significativos das revolucións burguesas e socialistas que ocorreron ao longo da historia contemporánea, así como dos movementos de acción e reacción que xeraron.	Coñecer as causas que posibilitaron as revolucións burguesas e socialistas e as súas consecuencias en forma de movementos contrarrevolucionarios		
CA1.3 - Analizar criticamente como se foron construindo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Dominio básico do vocabulario histórico que permita elaborar unha análise crítica do proceso de formación das identidades colectivas na Historias e os restos materiais e inmateriais que deixaron		
CA2.3 - Describir a evolución dos conceptos de igualdade e de cidadanía na historia contemporánea e as súas derivacións sociais e políticas, a través da análise multicausal dos principais sistemas políticos e sociais dos séculos XIX e XX, identificando as desigualdades e a concentración do poder en determinados grupos sociais.	Describir as desigualdades sociais e políticas existentes nas diferentes épocas históricas identificando as súas causas		
CA3.4 - Valorar o significado histórico da idea de progreso e as súas múltiples consecuencias sociais, territoriais e ambientais, a través do tratamento de datos numéricos, a interpretación de gráficos e a comprensión multifactorial dos ritmos e ciclos de crecemento, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosociais que garantan a sostibilidade do planeta.	Analizar a través da estatística os cambios históricos producidos e a súas consecuencias valorando a necesidade de tomar medidas en favor dun crecemento sustentable do planeta		
CA3.5 - Comparar os distintos sistemas económicos que se desenvolveron no mundo contemporáneo, a través da súa análise multidisciplinaria e das doutrinas e teorías das que derivan, identificando as relacións de subordinación e de dependencia e os conflitos que xeran, tanto no ámbito nacional como internacional, e xustificando a necesidade do acceso universal aos recursos básicos.	Coñecer a orixe e funcionamento dos sistemas económicos actuais e a influencia que a economía ten no mundo a través do establecemento de relacións de dependencia entre os países, conflitos bélicos e esgotamento de recursos naturais básicos para a humanidade		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.6 - Analizar os cambios e permanencias na historia, atendendo a procesos de máis longa duración, como os comportamentos demográficos, ciclos vitais e modos de vida na sociedade contemporánea, a través do achegamento ao pensamento histórico e a realización de proxectos de investigación, identificando os mecanismos de control, dominio e submisión, os roles de xénero e idade asignados, así como os escenarios de loita pola dignidade e contra a discriminación de diversos colectivos.	Diferenciar os distintos tempos históricos e as características básicas da vida contemporánea marcadas pola existencia de discriminación a determinados colectivos ou dependencia entre persoas e pobos...		
CA4.1 - Analizar os principais conflitos civís que se produciron na Idade Contemporánea, a través do emprego de textos historiográficos e a elaboración de xuízos argumentados, comprendendo a importancia da memoria histórica e do recoñecemento das vítimas, do principio de xustiza universal e do dereito á verdade, a reparación e a garantía de non repetición.	Explicar os principais conflitos civís contemporáneos valorando positivamente a memoria histórica no seu afán de dar resposta, xustiza e tratar de reparar e que non se repita o sufrimento das vítimas		
CA4.3 - Identificar os principais retos do século XXI e a súa orixe histórica, a través da análise da interconexión entre diversos procesos políticos, económicos, sociais e culturais nun contexto global, argumentando a necesidade de adoptar comportamentos ecosocialmente responsables e orientados á sostibilidade do planeta, a defensa das institucións democráticas, a mellora do benestar colectivo e a solidariedade entre as xeracións presentes e futuras.	Recoñecer na actualidade os principais retos políticos, sociais, económicos e culturais dun mundo globalizado, sendo conscientes da necesidade de promover actitudes solidarias e comportamentos democráticos para garantir un mundo sustentable para as xeracións futuras		
CA4.4 - Xerar opinións argumentadas, debater e transferir ideas e coñecementos sobre a función que desempeñaron o pensamento e as ideoloxías na transformación da realidade, desde as orixes da Idade Contemporánea ata a actualidade, comprendendo e contextualizando os devanditos fenómenos a través do traballo sobre textos históricos e historiográficos e de fontes literarias, do cinema e outros documentos audiovisuais.	Explicar de maneira argumentada as distintas ideoloxías e pensamentos destacados da época contemporánea a partir de fontes históricas de diversa índole		
CA1.4 - Abordar criticamente os principais temas clave da historia e da actualidade, a través da aproximación ás principais correntes historiográficas e aos usos que se fan da historia, valorando criticamente os principais proxectos sociais, políticos e culturais que tiveron lugar na historia contemporánea desde a perspectiva ética contida na Declaración Universal dos Dereitos Humanos.	Coñecer as principais correntes historiográficas e o enfoque que lle dan aos procesos históricos máis destacados		
CA1.5 - Contrastar o papel relegado da muller na historia contemporánea, identificando e valorando a importancia das figuras individuais e colectivas como protagonistas anónimas da historia contemporánea, así como o papel dos movementos feministas no recoñecemento dos seus dereitos e no logro da igualdade efectiva de mulleres e homes, así como a corresponsabilidade no coidado das persoas.	Recoñecer e valorar as mulleres protagonistas anónimas da historia e os logros conseguidos polo movemento feminista	TI	30

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Entender o significado histórico das transicións políticas e dos procesos de democratización da Idade Contemporánea como fundamento e garantía para a convivencia e o exercicio dos dereitos fundamentais, valorando as implicacións que supoñen o exercicio da cidadanía activa e o respecto ao ordenamento constitucional, e xerando xuízos propios tanto con respecto ao cumprimento de aspiracións e expectativas como ás ameazas e riscos da vida en democracia.	Entender os principais acontecementos históricos que contribuíron ao asentamento dos sistemas políticos democráticos valorando os dereitos conseguidos e os riscos e ameazas que sofre a democracia		
CA2.2 - Tomar conciencia do grao de violencia, barbarie e destrución alcanzado polos conflitos ocorridos no mundo contemporáneo, así como das causas das conflagracións bélicas e das múltiples transformacións que se producen nos contendentes, a través do emprego de fontes históricas fiables e do uso de datos contrastados, valorando o impacto social e emocional que supón o uso da violencia e o papel das institucións internacionais que velan pola paz e a mediación.	Concienciarse dos efectos negativos dos conflitos bélicos valorando a creación de organizacións internacionais que velan pola resolución pacífica dos conflitos en aras dun clima mundial de cordialidade		
CA2.4 - Comprender a importancia das identidades colectivas na configuración social, política e cultural do mundo contemporáneo, identificando as súas múltiples valencias, mediante a análise crítica de textos históricos e historiográficos e de fontes de información actual, elaborando argumentos propios que contribúan a un diálogo construtivo respecto diso.	Analizar criticamente en diversas fontes de información o proceso de construción das identidades colectivas contemporáneas		
CA3.2 - Deducir a través do estudo crítico de noticias e datos estatísticos a evolución do estado social, identificando os logros e retrocesos experimentados e as medidas adoptadas polos diferentes estados contemporáneos, así como os límites e retos de futuro, desde unha perspectiva solidaria en favor dos colectivos máis vulnerables.	Identificar en distintas fontes de información dende unha perspectiva crítica a evolución do estado social tomando conciencia a favor dos grupos máis desfavorecidos		
CA3.3 - Analizar criticamente como se foron construíndo no tempo as identidades colectivas, empregando os conceptos e métodos do pensamento histórico, respectando a pluralidade e os sentimentos identitarios e valorando o legado histórico e cultural destas.	Coñecer os trazos básicos do proceso de construción dunhas identidades colectivas na historia que deben ser respectadas e valoradas polas súas achegas culturais		
CA4.2 - Analizar criticamente o fenómeno histórico da globalización e a súa repercusión no ámbito local e planetario, valéndose do manexo de distintas fontes de información e dunha adecuada selección, validación, contraste e tratamento destas, previndo a desinformación e considerando o emprendemento, a innovación e a aprendizaxe permanente como formas de afrontar os retos dunha contorna económica, social e cultural en constante cambio.	Entender a través do correcto manexo de distintas fontes de información as repercusións da globalización incidindo na necesidade dunha aprendizaxe continua e crítica que permita afrontar os retos do mundo globalizado		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- O traballo do historiador: fontes históricas, historiografía e narrativas do pasado. Argumentación histórica. Relevancia, causas e consecuencias, cambio e continuidade. Perspectiva histórica nas narrativas sobre o pasado.
- O significado histórico e político dos nacionalismos no mundo contemporáneo, factor de conflito e enfrontamento entre pobos e estados: da servidume á cidadanía. Abolicionismo, dereitos civís e dereitos sociais na Idade Contemporánea.
- As utopías revolucionarias e os proxectos de transformación social: os movementos democráticos, republicanos e socialistas dos séculos XIX e XX. O papel dos exiliados políticos.
- A evolución da situación da muller na sociedade contemporánea: mecanismos de dominación e submisión e cambios socioculturais. O movemento pola emancipación da muller e a loita pola igualdade: orixe e desenvolvemento dos movementos feministas.
- Conciencia e memoria democrática: coñecemento dos principios e normas constitucionais, exercicio dos valores cívicos e participación cidadá. Coñecemento e respecto aos principios e normas da Declaración Universal dos Dereitos Humanos. A memoria democrática no marco do dereito internacional humanitario: verdade, xustiza, reparación e garantía de non repetición.
- Igualdade de xénero: situación da muller no mundo e actitudes fronte á discriminación e en favor da igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- Conservación e difusión do patrimonio histórico: o valor patrimonial, social e cultural da memoria colectiva. Arquivos, museos e centros de divulgación e interpretación histórica.
- Militarización e carreira armamentística. Diplomacia da ameaza e da disuasión: acordos, alianzas e bloques. O mundo en guerra: as guerras mundiais e os grandes conflitos internacionais. A Guerra Civil española, a súa internacionalización e o exilio republicano español. O holocausto e outros xenocidios e crimes de lesa humanidade na historia contemporánea.
- Procesos de integración rexional no mundo. A construción da Unión Europea, situación presente e desafíos de futuro. Alianzas internacionais para o logro dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Transicións políticas e procesos de democratización nos séculos XX e XXI. A memoria democrática.
- Movementos sociais en favor da igualdade de dereitos, do recoñecemento das minorías e contra a discriminación.
- Ritmos e modelos de crecemento económico no mundo: as relacións de dependencia. Ciclos e crises dos sistemas económicos contemporáneos. Factores do desenvolvemento económico e as súas implicacións sociais, políticas e ambientais: da revolución industrial á era postindustrial.
- Niveis, condicións e modos de vida nas sociedades contemporáneas: grupos, clases sociais e desigualdade social. Clases medias e estado do benestar nas sociedades avanzadas.
- Evolución da poboación, ciclos demográficos e modos de vida. Cambios e permanencias nos ciclos vitais e na organización social do mundo contemporáneo. Grupos vulnerables e marxinados. O papel do suxeito colectivo na historia contemporánea.
- O desenvolvemento tecnolóxico e dixital e os novos retos do futuro económico, social e laboral.
- Desenvolvemento económico e sostibilidade: da idea do progreso ilimitado do liberalismo clásico aos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Éxodos masivos de poboación: migracións económicas, climáticas e políticas. O novo concepto de refuxiado.
- Os conflitos fratricidas no mundo contemporáneo: pasados traumáticos e memoria colectiva. Recoñecemento, reparación e dignificación das vítimas da violencia.
- O proceso de globalización no mundo contemporáneo e as súas implicacións na sociedade actual. Aglomeracións urbanas e desafíos no mundo rural.
- A nova orde mundial multipolar: choques e alianzas entre civilizacións.
- Ameazas rexionais e planetarias: terrorismo, crime organizado, radicalismos, ciberameazas e armas de destrución masiva.
- A emerxencia climática e os seus desafíos no presente e no futuro.

Contidos

- Crise das ideoloxías e "fin da historia": a era do escepticismo e dos novos populismos.
- Os retos das democracias actuais: corrupción, crise institucional e dos sistemas de partidos, tendencias autoritarias e movementos antisistema.
- Comportamento ecosocial: movementos en defensa do medio ambiente e ante a emerxencia climática. Compromiso cos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible.
- Cidadanía ética dixital: respecto pola propiedade intelectual. Participación e exercicio da cidadanía global a través das tecnoloxías dixitais. Prevención e defensa ante a desinformación e a manipulación.
- Solidariedade e cooperación: os grandes desafíos que afectan o mundo e as condutas tendentes ao compromiso social, o asociacionismo e o voluntariado.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Utilizarase unha metodoloxía expositiva e indagatoria que leva a unha aprendizaxe a través de pequenas investigacións por parte dos alumnos e alumnas. Únese a isto unha metodoloxía activa e práctica para indagar sobre a revisión de coñecementos previos do alumnado. A continuación, haberá unha explicación de cada unidade acompañada de material práctico e uso das TIC, con tarefas prácticas e dos contidos máis cercanos do alumno e alumna.

Combinaranse actividades individuais e colectivas (debates, postas en común, etc.), partindo sempre do máis cercano ao máis lonxano, de aspectos xeográficos, históricos, artísticos ou culturais que estean no contorno máis próximo ao alumnado para que establezan relacións e similitudes, que lle serva como exemplos ou modelos, co máis afastado a eles.

A metodoloxía empregada enmárcase dentro dunha concepción construtivista da aprendizaxe e será basicamente colaborativa, intentando atender á diversidade da aula. Unha concepción construtivista da aprendizaxe supón implicar o individuo para que aporte as súas estruturas previas á situación de aprendizaxe e ir construíndo o novo significado a partir delas.

Esta metodoloxía levarase a cabo da seguinte forma:

Exposición por parte do profesor, presentando os contidos dunha forma atractiva e útil para estimular e activar ao alumnado.

Debate. O debate resulta enriquecedor das ideas. Este debate pode ter lugar entre alumnos e profesor ou entre os propios alumnos sen participación activa do profesorado. Optamos así por unha metodoloxía na que construímos entre todos os novos coñecementos.

Traballo práctico apropiado.

Realización de exercicios

Traballos de investigación. Nestes traballos deberán establecer relacións con outras áreas de coñecemento.

Traballos en grupos. Este curso académico e debido á pandemia da Covid-19 este tipo de tarefas só será posible se mellora a situación sanitaria.

Complementando o debate é interesante que o alumnado aprenda a confrontar as súas propias ideas coas das compañeiras e compañeiros e ser capaces de dar solucións conxuntas a problemas de maior dificultade que os que realizan individualmente. Así se afarán a defender as súas opinións e xuízos de valor con argumentos, a escoitar, a compartir as tarefas, a tolerar, a respectar ós demais,¿

Diversidade nos recursos, será moi importante nesta tarefa contar e rendibilizar en todo o posible a variedade de recursos dos que se dispoña. Dada a importancia social que hoxe en día teñen as tecnoloxías da información e a comunicación, estas xogarán un papel moi importante á hora buscar, obter, procesar e comunicar información, para transformala en coñecemento. Dotaremos así ao alumnado de instrumentos intelectuais que lles permitirán interpretar, representar, analizar, explicar, criticar, descubrir e predicir determinados aspectos da realidade.

Inclusión de prácticas de comprensión e fomento da lectura, a través dos recursos utilizados na clase.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

Os recursos a utilizar serán:

Atlas

Cartografía

Observación directa nos traballos de campo

Tamén se poderán utilizar os seguintes instrumentos dependendo dos tipos de contidos que se avalíen:

Probas escritas e/ou orais

Traballos individuais e colectivos

Mapas xeográficos

Fichas de control de clase

Exercicios de clase

Traballos de campo

Estación meteorolóxica

Xornal

Plataforma Moodle

Fotocopias de follas de actividades.

Textos literarios, expositivos, xornalísticos, publicitarios, gráficos,.

Libros divulgativos recomendados para ao alumnado.

Vídeos educativos

Uso do ordenador na aula en determinadas sesións

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Repaso aos contidos de Historia de 4º ESO con especial fincapé aos acontecementos relacionados co comezo da Idade Contemporánea e aqueles máis relevantes dos séculos XIX, XX e XXI. Test de coñecementos deses acontecementos e a súa cronoloxía.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	7	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Proba escrita	70	70	76	70	70	70	70	70	70	70
Táboa de indicadores	30	30	24	30	30	30	30	30	30	30

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	UD 13	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	8	8	5	100
Proba escrita	70	70	70	70

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	UD 13	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	8	8	5	100
Táboa de indicadores	30	30	30	30

Criterios de cualificación:

As probas obxectivas non serán o único instrumento de avaliación. Sinálase tamén a porcentaxe que se lle fará corresponder, de xeito xenérico, ás múltiples actividades que complementan os exames ou probas obxectivas. Recalcamos e concretamos estes aspectos:

no Bacharelato as actividades diarias repercutirán na nota, de xeito xenérico, nunha porcentaxe do 5%, as probas obxectivas suporán o 90% da nota final e o 5% restante corresponde o traballo e a motivación do alumno/a na clase diaria.

Tódalas actividades desenvolvidas terán repercusión na nota final.

O número de probas escritas será como mínimo de 1 proba obxectiva por avaliación.

Criterios de recuperación:

O alumnado que non acade unha puntuación igual ou superior a cinco puntos en cada unha das avaliacións trimestrais terá a oportunidade de supera-la materia mediante probas obxectivas de recuperación de carácter trimestral e/ou unha proba de recuperación no último mes do curso para aquel alumnado que non teñan suspensa máis de unha avaliación, todo isto sen perxuízo do carácter formativo e continuo da avaliación.

En caso de obter nota inferior a 5 puntos o alumnado ten dereito a realizar a proba extraordinaria, que elabora e corrixe o departamento.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

No caso da materia de Historia do Mundo Contemporáneo de 1º Bacharelato non hai alumnado con materia pendente.

6. Medidas de atención á diversidade

O obxectivo da ensinanza secundaria obrigatoria é atender as necesidades educativas de todo o alumnado, pero este conta con distinta formación, intereses, necesidades,.. O tratamento da diversidade debe producirse desde o momento da detección dos distintos niveis de coñecementos e actitudes do alumnado.. Por iso, a atención a diversidade debe converterse nun aspecto característico da práctica docente diaria e que no departamento contemplaremos a tres niveis: na programación, na metodoloxía e nos materiais.

Atención á diversidade na programación:

A programación terá en conta que non todo o alumnado adquire ó mesmo tempo e coa mesma intensidade os contidos tratados. Por iso se deseña de modo que asegure un nivel mínimo para todo o alumnado o final da etapa, dando oportunidades para recuperar os coñecementos non adquiridos no seu momento.

A atención á diversidade no programa de Xeografía e Historia concrétese, sobre todo, na súa programación circular ou en espiral. Este método consiste en prescindir dos detalles no primeiro contacto do alumno cun tema e preocuparse por ofrecer unha visión global do mesmo.

Atención á diversidade na metodoloxía

No mesmo momento en que se inicia o proceso educativo, comezan a manifestarse diferenzas entre o alumnado. A falta de comprensión dun contido pode ser debida, entre outras causas, a que os conceptos ou procedementos sexan demasiados difíciles para o nivel do alumno, ou a que se avanza con demasiada rapidez, e non da tempo para unha adecuada comprensión. Debido a este feito organizaranse as actividades e problemas en actividades de consolidación, reforzo e ampliación, nas que poidan traballar ou afondar ao alumnado menos ou máis adiantados.

Nin todo o alumnado deben realizar tódalas actividades, nin estas teñen que ser sempre as mesmas para todos. As actividades abertas posibilitan o afondamento nas mesmas segundo o grao de desenvolvemento intelectual, a capacidade persoal e os coñecementos de cada un.

Polo tanto, cada Unidade Didáctica incluírá un gran número de actividades, con niveis de dificultade diferente, que permita unha selección axustada ás necesidades de cada alumno/a..

Nos casos extremos, ou de atención a necesidades educativas especiais, se levarán a cabo, en colaboración co Departamento de Orientación, as correspondentes medidas de atención á diversidade que propón a Administración Educativa.

Tamén en estreita colaboración co Departamento de Orientación trabállase co alumnado que precisa de Adaptacións Curriculares.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,6,7,13	X							
ET.2 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,6,7,12,13		X						

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.3 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,12,13			X					
ET.4 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,12,13				X				
ET.5 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,8,13					X			
ET.6 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,8,9,11,12,13						X		

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.7 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecemento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,8,11,12,13							X	
ET.8 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecemento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,10,12,13								X
ET.9 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecemento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,10,12,13								
ET.10 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecemento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,,8,9,10,11,12,13								

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.11 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecemento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,12,13								
ET.12 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecemento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,12,13								
ET.13 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecemento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: Todas								

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12	UD 13
ET.1 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,6,7,13					
ET.2 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,6,7,12,13					
ET.3 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,12,13					
ET.4 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,12,13					

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12	UD 13
ET.5 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,8,13					
ET.6 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,8,9,11,12,13					
ET.7 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,8,11,12,13					
ET.8 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,10,12,13					

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12	UD 13
ET.9 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,10,12,13	X				
ET.10 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,,8,9,10,11,12,13		X			
ET.11 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,12,13			X		
ET.12 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: 1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,12,13				X	

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12	UD 13
ET.13 - No apartado observacións desenvólvense máis estes elementos transversais. Nesta unidade prestaremos especial atención ao fortalecemento das seguintes actitudes e do mesmo xeito incidiremos na necesidade de levar a cabo actuacións encamiñadas a conseguir o seguinte. Ver en observacións o significado da seguinte numeración: Todas					X

Observacións:

A Xeografía e Historia concretará a súa relación coas ensinanzas transversais nas propostas de aula. Podemos mostrar a vinculación coa educación moral, cívica, para a paz e para a igualdade de oportunidades entre sexos por medio do fomento ao desenvolvemento de actitudes como: 1- A tolerancia intelectual para aceptar e estar aberto a obras, opinións, interpretacións e puntos de vista diferentes dos propios, asumindo que a discrepancia é necesaria para alcanzar solucións máis ricas e integradoras, 2- Crítica ante mensaxes que denotan unha discriminación sexual, racial, social etc. 3- Disposición aberta a buscar parte da explicación de sucesos actuais nos seus antecedentes históricos. 4- Valoración crítica dos prexuízos sexistas presentes nos nosos costumes e recuperación e integración do patrimonio cultural das mulleres. 5- Valoración dos dereitos humanos como un conquista histórica e rexeitamento de calquera forma de violación destes, así como de todo tipo de discriminación por razóns de idade, sexo, raza, nacionalidade e relixión. Tamén a educación para a saúde, para o consumo, ambiental e viaria cobran importancia subliñando actuacións vinculadas a contidos do seguinte tipo: 6- Interese por coñecer e gozar de obras e obxectos artísticos. 7- Contribución á conservación do patrimonio natural, histórico e artístico, especialmente o de Galicia. 8- Interese por descubrir e coñecer territorios e paisaxes de distinto tipo. 9- Disposición favorable á conservación e mellora do medio natural. 10- Recoñecemento dos graves problemas aos que se enfrenta a vida humana sobre a Terra. 11- Sensibilidade cara á racionalización no uso dos recursos naturais. 12- Actitude crítica ante a repartición desigual dos recursos e solidariedade cos que sofren escaseza de alimentos e recursos. 13- Disposición activa á cooperación por conservar os restos e vestixios do pasado.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita guiada ao Museo Massó en Bueu	O alumnado coñece os inicios da industrialización en Galicia	X		

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Hai coherencia entre o programado e o desenvolvemento das clases

Existe unha distribución temporal equilibrada
Os instrumentos de avaliación permiten rexistra rnumerosas variables da aprendizaxe
Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas
Metodoloxía empregada
A metodoloxía fomenta a motivación e o desenvolvemento das capacidades do alumnado
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Considérase a imterdisciplinarietàade (en actividades, tratamento dos contidos, etc.)
Validez dos recursos utilizados na clase para as aprendizaxes
Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación déronselles a coñecer ao alumnado e ás familias
As medidas e recursos ofrecidos foron suficientes
Medidas de atención á diversidade
Grao de seguimento da aprendizaxe do alumnado
Adóptanse medidas para coñecer as dificultades de aprendizaxe
Ofreceuse resposta ás diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxe
Clima de traballo na aula
Adecúase o desenvolvemento da clase coas características do grupo

Descrición:

Para avaliar a práctica docente utilizaremos estes indicadores que serven para a adecuación aos tempos fixados na programación didáctica, a metodoloxía, os recursos, a avaliación e a coordinación dentro do departamento.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A avaliación da aplicación da programación farase nomeadamente a través das reunións de Departamento, onde se revisará periodicamente a súa aplicación, así coma os posibles cambios que haxa que efectuar na mesma de ser necesario no decorrer do curso. Todos os acordos serán recollidos nas correspondentes actas de reunión. Amais disto, ao final de curso farase unha reflexión xeral sobre a aplicación da programación atendendo aos seguintes criterios:

En canto á temporalización e recursos:

Hai coherencia entre a programación e o desenvolvemento das clases.
 Existe unha distribución equilibrada.
 A secuenciación é axeitada
 Validez dos recursos utilizados na clase
 Os libros de texto e os libros de lectura propostos axústanse ao desexado

En canto á avaliación

Os criterios de cualificación están axustados á tipoloxía de actividades planificadas.

Os criterios de avaliación e os criterios de cualificación déronselles a coñecer:

- ao alumnado

- ás familias

Os instrumentos de avaliación permiten rexistrar distintas variables da aprendizaxe

9. Outros apartados

1. PROGRAMACIÓN HISTORIA DO MUNDO CONTEMPORÁNEO 1º BACHARELATO CURSO 2022/2023

Programación da materia de Historia do Mundo Contemporáneo de 1º Bacharelato cos contidos relacionados coa Idade Contemporánea da Humanidade que podemos dividir en tres grandes bloques cronolóxicos 1750-1914, 1914-1945 e 1945 á actualidade.